

การศึกษาหาขนาดและรูปร่างแปลงทดลองที่เหมาะสมของปอแก้ว
STUDY ON OPTIMUM PLOT SIZE AND SHAPE FOR KENAF EXPERIMENTS

อมร วรธนะสาร สุนันทา เวสอูร์ย
สุทธิราภรณ์ สิริสิงห์ วิจิตรา จิตตไทย
ประสิทธิ์ บุญชูดวง มนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ
เสาวนีย์ พิสิษฐพันธ์ สง่า ดวงรัตน์
จุลพันธ์ เพชรพิรุณ¹

งานวิเคราะห์ทางสถิติ

กองแผนงาน

บทคัดย่อ

ผลจากการทดลองปลูกปอแก้วไทยต้นเขียวซ้ำเป็นปีที่สอง ที่สถานีทดลองพืชไร่มหาสารคาม ใช้ระยะปลูก 30x10 ซม. หนึ่งต้นต่อหลุม เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2523 หลังจากปลูกแล้ว 2 สัปดาห์ ได้ทำการใส่ปุ๋ยและฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามวิธีการปฏิบัติปลูกปอแก้ว ทำการเก็บเกี่ยวผลเป็นแถวในรูปหน่วยย่อย (basic unit) ขนาดกว้าง 2 แถว ยาว 1 เมตร เป็นหนึ่งหน่วยย่อย เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2523 วัดความสูงตอนเก็บเกี่ยว ซึ่งน้ำหนักสดและน้ำหนักแห้งแต่ละ basic unit รวมทั้งหมด 2,016 basic unit นำผลที่วัดได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

ผลปรากฏว่า ทุกลักษณะของปอแก้ว คือ ความสูง น้ำหนักสดและน้ำหนักแห้งทั้งสองปีให้ผลในทางเดียวกัน กล่าวคือ แปลงทดลองที่มีขนาดเล็กค่า CV สูง แต่เมื่อขนาดแปลงใหญ่ขึ้นค่า CV ลดลงอย่างรวดเร็วในระยะแรก และอัตราการลดที่เป็นครึ่งหนึ่งของอัตราการเพิ่มของพื้นที่อยู่ในระยะที่แปลงมีขนาดเนื้อที่ 7.2 ตารางเมตร

ส่วนรูปร่างของแปลงทดลองนั้น มีรูปร่างกรอบนอกเหมือนกัน คือ เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าทั้งสองปี แต่ในปี 2522 พบว่า ควรปลูกเป็นแถวสั้น ๆ หลาย ๆ แถว ตรงข้ามกับผลการทดลองซ้ำ ในปี 2523 ซึ่งการปลูกเป็นแถวยาว ๆ ขนานกับรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าจะให้ผลดีกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทิศทางของความอุดมสมบูรณ์ของดินในที่ ๆ ทำการทดลองต่างกัน สรุปได้ว่ารูปร่างแปลงทดลองของปอแก้วควรเป็นรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากที่มีลักษณะค่อนข้างยาว มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวไม่ต่ำกว่า 7.2 ตารางเมตร

¹ นักวิชาการเกษตร 5 สถานีทดลองพืชไร่ มหาสารคาม